

Na podlagi 60. e člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12, 63/13, 46/16)) je Svet Osnovne šole narodnega heroja Rajka Hrastnik dne 27. 9. 2021 sprejel

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA **v Osnovni šoli narodnega heroja Rajka Hrastnik**

1. člen (namen pravil)

Ta pravila natančneje opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, kršitve, postopke in ukrepe v primeru kršitev pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

2. člen (opredelitev pojmov)

- a. Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk v Osnovni šoli narodnega heroja Rajka Hrastnik in ni delavec šole.
- b. Mlajši učenec je učenec, ki še ni dopolnil 14 let.
- c. Starejši učenec je učenec, ki je že dopolnil 14 let.
- d. Učenec s posebnimi potrebami je učenec z odločbo pristojne institucije, s katero so ugotovljene in opredeljene posebne potrebe tega učenca.
- e. Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali z ostalimi akti šole. Kršitve razčlenjujemo s temi pravili na lažje, težje in najtežje.
- f. Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve in konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili.
- g. Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.

3.člen (dolžnosti in odgovornosti učenca)

Dolžnosti učenca so, da:

- a. redno obiskuje pouk in izbirne predmete ter ostale načrtovane aktivnosti,
- b. ravna v skladu s pravili šolskega in hišnega reda,
- c. spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole z upoštevanjem drugačnosti,
- d. v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost,
- e. spoštljivo ravna s šolsko lastnino,
- f. skrbno prinaša šolske potrebščine,
- g. sodeluje v šolskih aktivnostih,
- h. izpolnjuje svoje učne in druge obveznosti,
- i. sodeluje pri urejanju šolske okolice in prepoznavnosti šole.

Učenec je odgovoren za dosledno izpolnjevanje svojih dolžnosti in kršitve zakonskih in šolskih predpisov, vključno s temi pravili. Mlajši učenec ni kazensko odgovoren za najtežje kršitve. Starejši učenec je kazensko odgovoren za najtežje kršitve. Učenec je odškodninsko odgovoren po splošnih pravilih civilnega prava (obligacijskega zakonika).

4.člen (načini zagotavljanja varnosti)

Nadzor na šolskem območju je organiziran z dežurstvom učiteljev. Učenci so dolžni upoštevati navodila nadzornih oseb.

Učencem zagotavljamo varnost:

- a. z doslednim izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu;
- b. z izvajanjem osnovnega preventivnega zdravstvenega programa;
- c. z izvajanjem prometno varnostnega programa, ki obsega:

- izvajanje učnega programa prometne vzgoje pri rednem pouku,
 - vsakodnevno osveščanje učencev o doslednem upoštevanju prometnih predpisov pri vključevanju v promet kot pešci, kolesarji ali kot vozači, s poudarkom na odgovornem vedenju,
 - prikaz načrta varnih poti do šole, ki je objavljen na spletni strani šole,
 - obveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti pri vzgoji otrok za varno vključevanje v promet,
 - urejanje prometa s prometno signalizacijo na vseh dohodih v šolo, omejitev dostopa vozil do šolske stavbe,
 - drugo;
- d. z varovanjem in nadzorom vhodov v šolo in zagotavljanjem garderobnih omaric s ključem na predmetni stopnji ter z doslednim zaklepanjem garderob na razredni stopnji;
- e. z dežurstvom učiteljev med odmori;
- f. z oblikovanjem oddelkov in skupin učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi in z zagotavljanjem ustreznega števila spremljevalcev v različnih dejavnostih, v skladu z veljavnimi normativi in standardi in navodili za izvajanje učnih načrtov;
- g. z varovanjem šolskih objektov matične in podružnične šole z alarmnim sistemom, povezanim z varnostno službo ter njihovimi nočnimi obhodi;

Naloge dežurnih učiteljev

Učitelji dežurajo na določenih mestih med vsemi odmori oziroma pred in po pouku, med kosilom učencev v jedilnici. Tako zagotavljajo red in disciplino na hodnikih in učilnicah ter pomagajo rediteljem.

Naloge rediteljev

Vsak teden so v oddelku štirje učenci reditelji. Njihova naloga je, da:

- a. ob pričetku ure javijo učiteljem odsotnost učencev;

- b. po vsaki učni uri očistijo tablo in uredijo učilnico;
- c. prinesejo malico in po njej pospravijo;
- d. obvestijo ravnatelja ali njegovega pomočnika, če učitelja več kot 10 minut po zvonjenju ni k pouku.

5.člen

(pravila obnašanja in ravnanja)

Obnašanje med poukom

- a. Pouk poteka mirno pod vodstvom učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Učenci so pri pouku prisotni, sedijo na svojih mestih, pripravijo potrebne pripomočke, poslušajo razlago, upoštevajo navodila in opozorila učiteljev
- b. ter po končani uri za seboj pospravijo. Iz učilnice odidejo, ko jim učitelj to dovoli.
- c. Učenec, ki zamudi pouk, takoj odide v učilnico in se opraviči učitelju, dela pa ne moti.
- d. Med poukom ni dovoljeno žvečiti.
- e. Učenci upoštevajo navodila učiteljev o pravilih v posamezni učilnici oziroma o načinih ravnanja s posameznimi predmeti.

Oblačila in obutev

- a. Učenci se ob prihodu v šolo obvezno preobujejo v copate ali natikače z neдрsečim podplatom. Čevlje in vrhnja oblačila puščajo v garderobnih omaricah, v garderobi na obešalnih stenah ali na policah. Učenci skrbijo za urejenost garderobe.
- b. Pri pouku športa so učenci oblečeni v športna oblačila in obuti v športne copate.
- c. Na športnih dnevih, ekskurzijah in drugih oblikah šolskih dejavnosti izven prostorov šole morajo biti učenci oblečeni in obuti v skladu z navodili učiteljev.

Mobilni telefoni in druge elektronske naprave

- a. Uporaba mobilnih telefonov in naprav zabavne elektronike v prostorih šole in drugih prostorih, kjer poteka pouk in pri vzgojno-izobraževalnem delu pri drugih dejavnostih, ni dovoljena. Učenci predmetne stopnje imajo telefone spravljene v omaricah. Učenci, ki telefona ne morejo zakleniti v omarico, imajo izklopljen telefon pospravljen v šolski torbi. V primeru izgube ali poškodovanja mobitela oziroma naprav zabavne elektronike, šola ne odgovarja. Uporaba mobilnih telefonov je za namene pouka dovoljena samo ob posebnem navodilu učitelja. V primeru uporabe telefona za potrebe pouka, učenci vzamejo telefone iz omaric v odmoru pred učno uro in jih po zaključku učne ure takoj vrnejo v omarico. Glede na specifične izvedbe dni dejavnosti vodja dejavnosti določi, kdaj in na kakšen način je uporaba mobilnega telefona dovoljena oziroma ni dovoljena. Vodja dva dni pred izvedbo dejavnosti posreduje spremljevalcem jasna pravila o uporabi mobilnih telefonov na posameznem dnevu dejavnosti. Določena pravila veljajo za vse učence enako. V primeru neupoštevanja zgoraj navedenih navodil lahko učitelj ali drug strokovni delavec napravo odvzame, učenec pa mora napravo izročiti. Učenec dobi za odvzeto napravo ustrezno potrdilo. Napravo lahko dvignejo starši na podlagi izdanega potrdila, in sicer osebno v tajništvu šole na matični šoli, na podružnični šoli pa pri pomočnici ravnateljice.
- b. V nujnih primerih lahko učenci uporabijo telefon v tajništvu šole ali pri pomočnici ravnateljice ali v svetovalni službi.
- c. Zvočno in slikovno snemanje in fotografiranje učencev in delavcev šole brez njihovega soglasja ni dovoljeno.

Čakanje na pouk

- a. Učenci razredne stopnje ob zvonjenju počakajo učitelje v učilnicah. Učenci predmetne stopnje ob zvonjenju počakajo učitelje pred učilnicami.

Gibanje po šoli

- a. Učenci predmetne stopnje prihajajo v šolo 10 minut pred pričetkom pouka, učenci razredne stopnje pa 20 minut pred pričetkom pouka. Vozači imajo organizirano jutranje varstvo vozačev.
- b. Pred poukom gibanje po šoli ni dovoljeno. Po pouku gredo učenci domov. Varstvo vozačev je zagotovljeno v knjižnici oziroma v za to določeni učilnici. Če učenec vozač ne čaka na prevoz na dogovorjenem mestu, starši podpišejo soglasje, da po pouku prevzemajo odgovornost za otroka. Učenec v tem primeru zapusti šolo ob koncu pouka.
- c. Učence 1. in 2. razreda starši pospremiijo do dogovorjenega mesta. Učenci iz podaljšanega bivanja odhajajo domov v spremstvu staršev ali sami (na osnovi pisnega dovoljenja staršev). Starši, ki pridejo po svojega otroka, ga počakajo pred učilnico.
- d. Med odmori se učenci zadržujejo v učilnici in na hodnikih, kjer imajo pouk.
- e. Učenci malicajo v učilnicah, razen učenci predmetne stopnje, ki imajo tretjo uro šport. Le-ti malicajo v jedilnici, prav tako v jedilnico vstopajo učenci v času kosila.
- f. V telovadnico vstopajo učenci ob prisotnosti učitelja. Nanj počakajo v garderobah.
- g. V času prostih ur lahko učenci počakajo v knjižnici ali za to določeni učilnici.
- h. V dopoldanskem času učenci ne zapuščajo šole, razen za potrebe pouka, pod vodstvom oziroma naročilom učitelja ali strokovnih delavcev.

Prehrana

- a. Malico uživajo učenci v učilnici, razen učenci predmetne stopnje, ki imajo tretjo uro šport. Le-ti malicajo v jedilnici. Kosilo uživajo učenci v jedilnici. Upoštevati morajo kulturo prehranjevanja. Po jedi pospravijo za seboj. Mize po malici pobrišejo reditelji.
- b. Hrane ni dovoljeno odnašati iz jedilnice.
- c. V jedilnico učenci ne vstopajo s torbami. Pustijo jih v učilnicah (učenci OPB) ali v garderobnih omaricah.

Skrb za lastnino in urejenost šole

- a. Za svoje stvari skrbijo in odgovarjajo učenci sami.
- b. V šolskih in drugih prostorih, kjer se odvijajo šolske in obšolske dejavnosti, vsi učenci spoštujejo šolsko in tujo lastnino.
- c. Če učenci opazijo poškodbe na šolski opremi ali drugih pripomočkih, o tem obvestijo učitelje.
- d. Učenci ne smejo namenoma povzročiti škode na šolskem inventarju.
- e. Če učenec izgubi ključek od svoje omarice, šola poskrbi za novega in stroške izdelave zaračuna staršem preko položnice.

Skrb za čistočo

V šolskih prostorih in v sanitarijah učenci skrbijo za čistočo, varčnost s papirjem in vodo in se v njih ne zadržujejo po nepotrebem.

Prepovedi in omejitve

Na območju šolskega prostora (v objektih in na vseh funkcionalnih površinah šole) je prepovedano:

- a. kajenje in uživanje mamil ali drugih prepovedanih substanc (velja tudi na dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah pouka vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v Letnem delovnem načrtu šole);
- b. uživanje alkoholnih in energijskih pijač (velja tudi na dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah pouka vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v Letnem delovnem načrtu šole);
- c. uporaba pirotehničnih in drugih sredstev, ki lahko ogrožajo zdravje ali življenje;
- d. vsako fizično in psihično nasilje nad učenci in delavci šole;
- e. namerno uničevanje šolske lastnine ali lastnine drugih učencev in delavcev šole;

- f. neupravičeno zapuščanje šolskih prostorov v času poteka vzgojno-izobraževalnega procesa;
- g. vstopanje v šolo z rolerji, skiroji;
- h. nedovoljeno fotografiranje in snemanje;
- i. vsa ostala dejanja, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot kazniva.

Prevzemanje učencev iz šole v prvi triadi

Starši so dolžni v pisni obliki sporočiti šoli seznam vseh oseb, ki lahko prevzamejo učenca iz šole. Šola so dolžni tudi seznaniti z omejitvami, kot je prepoved približevanja učencu. Kadar učitelj dvomi, da je oseba, ki želi otroka prevzeti, do tega res upravičena, pri starših preveri upravičenost osebe do prevzema otroka. Šola ne sme izročiti učenca osebi, ki kaže vidne znake opitosti ali vpliva nedovoljenih snovi. Šola pokliče drugega starša (če ta ne obstaja, pokliče zakonitega zastopnika otroka), ki mora organizirati varno spremstvo učenca.

6. člen (kršitve)

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Kršitve delimo na lažje, težje in najtežje. Pri razvrščanju kršitev si pomagamo s prilogo A tega pravilnika.

7. člen (postopki in ukrepi v primeru kršitev)

V primeru ugotovljenih kršitev in 6. člena teh pravil lahko šola sproži ustrezne postopke in ustrezno ukrepa proti kršitelju. Pri tem mora dosledno upoštevati naslednja načela:

- a. Učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice.
- b. Spore je potrebno najprej reševati na miren način.

- c. Načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki vodi do najmilejšega predvidenega ukrepa. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo.
- d. Kršitev mora biti ugotovljena brez razumnega dvoma. V nasprotnem primeru šola proti kršitelju ne sme ukrepati.
- e. Načelo sorazmernosti: izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitve.
- f. Načelo individualizacije: pri izbiri postopka in izreku vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati vse subjektivne in objektivne okoliščine primera.
- g. Načelo kontradiktornosti: kršitelju je potrebno omogočiti izjavo o kršitvenem dejanju ali dogodku in o izjavah nasprotne strani.
- h. Proti kršitelju se v isti zadevi lahko ukrepa samo enkrat.
- i. Privilegij zoper samoobtožbo: šola od kršitelja ne sme pridobiti priznanja krivde ali kakršnihkoli izjav o kršitvi na nezakonit način.

Pri izbiri postopkov in vzgojnih ukrepov si pomagamo s prilogo A teh pravil. Pri čemer je potrebno upoštevati specifične učence s posebnimi potrebami, ki so usmerjeni kot otroci s čustveno-vedenjskimi motnjami in avtisti ter za učence nižjega izobrazbenega standarda in učence prilagojenega programa vzgoje in izobraževanja.

Določila prejšnjega odstavka se uporabijo tudi v dvomu o prištevnosti kršitelja v času, ko je storil kršitev.

V primeru kršitev, pri katerih je bila povzročena škoda, je potrebno upoštevati starost kršitelja:

- Mladoletnik do dopolnjenega sedmega leta ne odgovarja za škodo, ki jo povzroči.
- Mladoletnik od dopolnjenega sedmega do dopolnjenega štirinajstega leta ne odgovarja za škodo, razen če se dokaže, da je bil ob povzročitvi škode zmožen razsojati.

- Mladoletnik z dopolnjenimi štirinajstimi leti odgovarja po splošnih pravilih o odgovornosti za škodo.

Mlajši učenci za najtežje kršitve kazensko ne odgovarjajo. Ko učenec dopolni 14 let starosti, se njegova kršitev presoja tudi z vidika mladoletnikove kazenske odgovornosti.

8. člen (organiziranost učencev)

Oddelčna skupnost

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka.

Učenci oddelčne skupnosti volijo dva predstavnika oddelka v skupnost učencev šole. Predloge podajo učenci, nato se skupaj z razrednikom odločijo oziroma izvolijo dva predstavnika.

Skupnost učencev šole

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole, ki sprejme letni program dela. Skupnost učencev ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole.

Šolski parlament

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Število predstavnikov je toliko, kolikor je oddelkov na šoli. Sklicatelj šolskega parlamenta je mentor skupnosti učencev šole. Pobudo za sklic šolskega parlamenta lahko poda tudi predstavnik oddelčne skupnosti ali ravnatelj. Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno.

9.člen (opravičevanje odsotnosti)

Pouk je določen z urnikom. K uram prihajajo učenci točno. V primeru zamude so se učenci dolžni opravičiti in navesti vzrok. Neopravičena zamuda se kaznuje z neopravičeno uro.

Vsak izostanek svojega otroka morajo starši opravičiti v roku petih delovnih dni po prihodu učenca v šolo. Izostanek do 5 delovnih dni opravičijo starši, daljšega pa zdravnik.

Koriščenje prostih dni so starši dolžni vnaprej napovedati.

Izhode učencev med prostimi urami pisno dovolijo starši.

V primeru predčasnega odhoda od pouka (zdravniški pregledi, druge obveznosti...) starši v pisni obliki obvestijo šolo, pri čemer navedejo na kakšen način bo otrok odšel iz šole (sam ali v spremstvu).

V primeru izrednega odhoda iz šole (slabo počutje...) se obvesti starše. Otrok počaka v šoli toliko časa, da po njega pridejo starši oziroma oseba, ki jo starši pooblastijo.

10. člen (sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev)

Sistematski pregledi in cepljenje

Splošni sistematski pregledi in cepljenje se izvajajo v 1., 3. in 5. razredu, medtem ko se v 8. razredu izvaja zgolj sistematski pregled. V 9. razredu se spremlja podatke, ki se uporabljajo pri poklicni usmeritvi.

Zobozdravstvene storitve

Na matični šoli je zobna ambulanta, tako da imajo učenci zagotovljeno zobozdravstveno storitev in sistematiko od 1. do 9. razreda. Na podružnični šoli odhajajo učenci od 1. do 3. razreda k zobozdravniku v Zdravstveni dom na Dolu v spremstvu delavca šole, učenci od 4. razreda dalje pa sami. Program zobozdravstvene vzgoje je namenjen pravilnemu in rednemu čiščenju zob.

Dolžnost seznanitve

Starši so dolžni obvestiti šolo o zdravstvenem stanju učenca in posebnih zahtevah za ohranjanje njegovega zdravja, kadar je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva učenca v času pouka in dejavnosti izven prostorov šole.

11. člen

(veljavnost pravil in izjava o seznanitvi)

Pravila šolskega reda začnejo veljati po sprejetju na Svetu šole. Z njimi se seznanijo vsi zaposleni delavci, učenci šole in njihovi starši.